

RECENZE KNIHY SOUCIT V MEDICÍNĚ

Autoři: Radek Ptáček a Petr Bartůněk

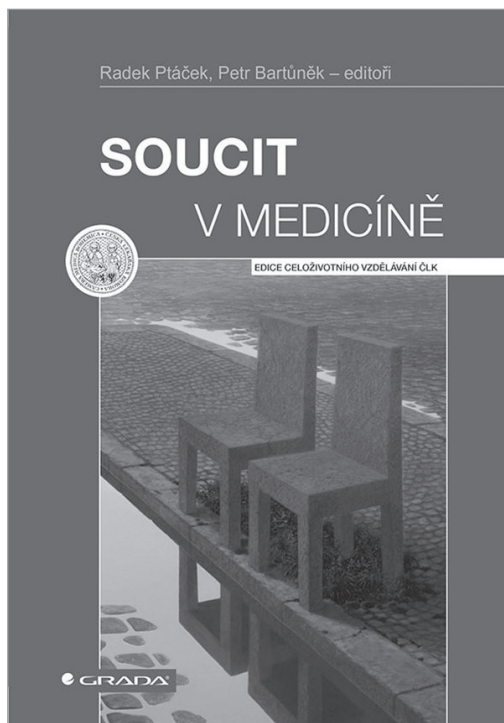
Praha: Grada Publishing, 2023, 1. vydání, 496 stran, ISBN 978-80-247-4926-6

Kniha *Soucit v medicíně*, editorů Radka Ptáčka a Petra Bartůňka, navazuje na každoroční odbornou konferenci České lékařské komory a poskytuje ucelený a podrobný přehled příspěvků, ve kterých se jednotliví autoři zamýšlejí z pohledu své profese nad jednou z podstatných hodnot lékařské praxe – soucitem v medicíně, která významně ovlivňuje péči o lidský život a zdraví.

Kniha je systematicky rozdělena na čtyři části, od obecných, etických, psychologických a filozofických východisek, přes klinické souvislosti, duchovní a náboženské úvahy, až k poslední části, která pojednává o významu soucitu v širších souvislostech. Jednotlivé monogamie na sebe navazují, vzájemně se doplňují, což umožňuje čtenáři snadné porozumění dané problematice. Publikace celkem obsahuje 52 příspěvků významných odborníků. Primárně je kniha určena lékařům a zdravotnickým pracovníkům, zcela jistě v ní však naleznou potřebné informace také odborníci z pomáhajících profesí, studenti a pedagogové jak zdravotních, tak humanitních oborů.

V první části různí autoři terminologicky upřesňují význam slova soucit, nabízí přehledovou studii pojmu soucit, zamýšlí se nad mnohými otázkami, např. zda je v mozku vidět soucit, co znamená soucítit s nemocným, zda má soucit limity? Také se věnují novému prvku ve zdravotnictví – využití digitální a robotické techniky. Autoři se shodují, že soucit a lítost mají v medicíně nezapomenutelné místo a téma soucítění však současně vnímají jako pozapomenuté a nabízí různorodé pohledy v kontextu filozofických úvah.

V druhé části jednotliví lékaři s mnohaletou klinickou praxí se tématu soucitu věnují z pohledu medicíny. Upozorňují

na smutný fakt, že se v denní praxi soucit k pacientovi často vytrácí a že komunikace patří k nejpodceňovanější části ve vzdělávání zdravotníků. Za zásadní význam pro uzdravení pacienta považují vztah mezi lékařem a pacientem a apelují, aby se s distančním konáním a telemedicínou neztratila blízkost a osobní nasazení.

Třetí a čtvrtá část se věnuje duchovním a náboženským souvislostem, postavení nemocničního kaplana a také vztahu soucitu a biomedicínského výzkumu, poukazují na problém novodobé medicíny a s ní spojené využívání moderních technologií, které částečně ovlivňují vztah mezi lékařem a pacientem. Kladou důraz na výchovu a kultivaci lékařů a studentů, a nabádají k cílevědomému pěstování a rozvíjení empatie, právního i etického vědomí.

Tato publikace přináší systematickou a hlubokou reflexi nad jednou z klíčových lidských hodnot a vede k zamyšlení nad základní podstatou, a to důležitost vzájemné komunikace, založené na důvěře, empatii, soucitu, napomáhá k utváření efektivního procesu na cestě za uzdravením. Soucit je obecně lidská vlastnost, bez níž by lidstvo nemohlo přežít.

Kontakt

PhDr. Markéta Školoudová
Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova
Oddělení doktorského studia
Pátkova 2137/5, 182 00 Praha 8 – Libeň, Česká republika
marketa.skoloudova@seznam.cz